

TREK DE KAART VAN DE **PLEIN** **PATRONS**

VEROVER
DE STAD

PVDA

antwerpen.pvda.be

SOCIAAL

RECHTVAARDIG

ACTIEF

21. JONGE STAD

STANDPUNT

Jongeren verdienen hun plaats in de stad. Ze zijn experts bij uitstek over de plek waar ze wonen, leren en zich amuseren. Daarom kunnen we, door hen aan het woord te laten, een schat aan voorstellen en engagement aanboren. Als het gaat over inspraak, ontspanning en welzijn van jongeren, neemt het jeugdwerk natuurlijk een cruciale plaats in. 'Plaats' moeten we hier ook letterlijk nemen: jongeren hebben meer groene, openbare ruimte nodig. Plaats om bij elkaar te komen en zich uit te leven. Daarnaast willen we voor jongeren de drempels verlagen voor deelname aan sport, spel en cultuur.

WAT WE WILLEN

EEN. LAAT HET ANTWERPS JEUGDWERK BLOEIEN

- In elk district is een sterke permanente werking van het professioneel jeugdwerk nodig. We investeren daar in professionals en solide vrijwilligers om het aanbod te optimaliseren en nieuwe initiatieven op te starten.
- Jeugdbewegingen zoeken vrijwilligers en omkaderen hen. Het is ook aan de stad en de districten de jeugdbewegingen daarbij te steunen. Zo willen we de wachtlijsten om kinderen en jongeren in een jeugdbeweging in te schrijven wegwerken.
- De opleiding van vrijwilligers met een migratie-achtergrond geven we extra aandacht om de diversiteit in het jeugdwerk te verhogen.
- Om de ontmoeting, uitwisseling en samenwerking tussen jongeren van de verschillende vormen van jeugdwerk te stimuleren, organiseren en ondersteunen we jaarlijkse gezamenlijke evenementen.

TWEE. JONGEREN VERDIENEN EEN PLAATS IN DE OPENBARE RUIMTE

- De openbare ruimte richten we zo in dat jongeren er zich thuisvoelen, met voetbal- en basketbalveldjes, zitbanken, sanitair en drinkwaterfonteinjes.
- Luifels om te schuilen voor de regen en onderdelen van skateparken nemen we op in de officiële lijst van straatmeubilair. Zo maken we het makkelijker die dingen te plaatsen.
- We zorgen ervoor dat er overal groen en open ruimte is op wandelafstand, plekken waar jongeren zich kunnen uitleven.

DRIE. INFRASTRUCTUUR OP MAAT VAN JONGEREN EN HUN ORGANISATIES

- We voorzien meer lokalen voor jongeren, van huiswerkklasjes tot lokalen voor jeugdbewegingen. Een lokaal dat je je eigen kan maken, is een ankerpunt voor een jongerenwerking.

- Elke jongere heeft recht op een sporthal en zwembad dicht in de buurt, zowel voor sportclubs als voor vrij gebruik.
- De infrastructuur van scholen openstellen kan een hefboom zijn om aan de noden te verhelpen, als investering in animatoren en conciërges.
- De jeugdsector en sport- en dansverenigingen kunnen bij de organisatie van die nieuwe publieke ruimte een rol spelen. Door activiteiten te organiseren in de schoolgebouwen kunnen we meer jongeren bereiken.
- We investeren in een fijnmazig net van bibliotheken voor een toegankelijk aanbod van boeken, tijdschriften en digitale diensten.
- In alle districten voorzien we fuifzalen in beheer van de stad onder het motto: betaalbaar en bereikbaar.

VIJF. JEUGDDIENSTEN MET EEN OPEN DEUR

- De jeugddiensten stimuleren we om in een open aanbod te voorzien op plaatsen waar de jongeren zijn. Een vindplaatsgericht gratis aanbod waar geen inschrijving voor nodig is. Zo kunnen we meer jongeren bereiken dan met het A-kaartaanbod alleen.
- Wie veel jongeren bereikt, kan ook meer animatoren vinden en opleiden, in samenwerking met professioneel jeugdwerk.
- Plein Patrons willen we in heel de stad. Plein Patrons zijn animatoren op buurtpleinen. Jongeren vanaf 16 jaar nemen zo verantwoordelijkheid op voor hun eigen plein in samenwerking met professionele coaches uit het jeugdwerk.

VIJF. LAAT JONGEREN MEE DE STAD MAKEN

- Bij de heraanleg van straten en pleinen betrekken we jongeren, ook buiten de klassieke inspraakkanaalen. We treden ze daarvoor tegemoet. We maken contact via het jeugdwerk en het onderwijs.
- Een goed functionerende jeugdraad vraagt om permanente professionele ondersteuning en zit verankerd in de jeugdverenigingen van het district.
- De jeugdraad moet initiatiefrecht krijgen in de gemeenteraad en in de districtsraden. Dan kunnen jongeren punten op de agenda zetten.
- We maken een digitale plek waar jongeren vragen en voorstellen kunnen dropen en die ook kunnen laten ondersteunen door leeftijdsgenoten. We zorgen voor een brede bekendmaking van dit nieuwe online inspraakmedium.

ZES. MEER PRIKKELS EN MOGELIJKHEDEN VOOR SPEL, SPORT, DANS EN CULTUUR

- Sporten en dansen moeten toegankelijker en goedkoper. Daarom bieden we laagdrempelige infrastructuur aan, geven we sport- en dansverenigingen voldoende werkingsmiddelen en komen tussen in de kosten voor lidmaatschap van een sport- of dansclub.
- We richten openbare fitnessruimtes in waar jongeren goedkoop kunnen komen trainen.
- Het aanbod van de Antwerpse cultuurhuizen stemmen we af op jongeren zodat het aandeel van het cultuuraanbod voor jongeren in de stedelijke bevolking weerspiegelt.

ZEVEN. SAMENLEVEN EN VEILIGHEID

- We nemen en stimuleren initiatieven om jongeren samen te brengen over alle verschillen heen: buurt-evenementen, festivals...
- We zetten in op een laagdrempelige politie en versterken daarom de ploeg wijkagenten en de wijkteams. De inzet van interventieploegen met agenten die de stad niet kennen, beperken we tot een minimum.
- De politie moet zich focussen op de jongeren die voor problemen zorgen. We leggen de stigmatiserende identiteitscontroles aan banden.

VISIE

Antwerpen is een jonge stad. Meer dan een derde van de Antwerpenaren is jonger dan dertig. Daar komen de eerstvolgende jaren meer dan 10 000 adolescenten tussen 10 en 19 jaar bij. Allemaal verdienen die hun plaats in de stad. Allemaal zijn het burgers in volle ontwikkeling, met dromen en barstensvol ideeën. Ideeën over hun toekomst, maar ook over de stad waarin ze leven. En over de buurt waar ze wonen, leren en hun vrienden ontmoeten.

INSPRAAK

Toch geeft amper één op de vijf jongeren aan te kunnen meedenken over wat in de stad gebeurt. Jongeren vinden dat het stadsbestuur hen eerder als een vervelende bron van overlast beschouwt dan als volwaardige partners die mee de stad van vandaag kunnen maken. Inspraak blijft weggelegd voor wie de weg doorheen de wirwar van stedelijke structuren op eigen houtje afgelegd krijgt. 'Als mijn mening niet gevraagd wordt, dan geef ik ze niet', getuigt een jongere in het memorandum van het Antwerps Jeugdsectoroverleg.

Wie jonger is dan 18 kan zelfs bij de verkiezingen zijn of haar stem niet laten gelden. En studenten die in Antwerpen studeren maar buiten de stad wonen, al evenmin. Er is een *mindshift* nodig om hen bij het uitstippelen van het stedelijk beleid aan bod te laten komen. Want los van alle formele vormen van inspraak: vertrouwen is het eerste. Om je te kunnen uitspreken, moet er ook geluisterd worden. Dat vraagt om een open houding van beleidsmakers. Die moeten beseffen dat jongeren experts zijn over hun buurt of school. Democratie is tweerichtingsverkeer: verwacht niet alleen dat jongeren zelf hun weg vinden, maar ga ook actief naar hen toe.

Met die ingesteldheid kan een stadsbestuur jongeren op allerlei manieren aan bod laten komen. In de eerste plaats via de structurele inspraakorganen, zoals de jeugdraden. Die moeten uitgroeien tot volwaardige jongerenvertegenwoordigingen. Voorwaarden daarvoor zijn: professionele ondersteuning en respect en waardering vanwege het beleid. Daarom moet de jeugdraad initiatiefrecht krijgen in de gemeenteraad en de districtsraden. Dan kunnen ook de jongeren punten op de agenda zetten.

Ook wie geen rechtstreekse lijn heeft naar de jeugdraad, moet haar of zijn ideeën op tafel kunnen leggen. Daar is een open, digitaal instrument voor nodig, waarmee jongeren hun vragen en voorstellen kunnen naar voren brengen en daar steun van andere jongeren voor kunnen krijgen. De stedelijke diensten engageren zich elke vraag te beantwoorden en voorstellen die de steun krijgen van voldoende jongeren, te behandelen.

Het stedelijk jeugdbeleid moet verankerd zijn in de jongerenwereld. Daarvoor kan het beleid steunen op het jeugdwerk en op banden in het onderwijs. Dan kunnen jongeren gehoord worden als er veranderingen op til zijn in hun buurt, maar ook om beleid bij hen af te toetsen. Zonder sterk jeugdwerk kan het beleid doorgedreven inspraak van jongeren niet realiseren.

JEUGDWERK

Jeugdverenigingen doen vandaag in onze stad schitterend werk. We hebben het dan over het professionele jeugdwerk dat zich met vaste medewerkers in dienst vooral richt op de maatschappelijk meer kwetsbare jongeren; maar ook over vrijwillig jeugdwerk – de jeugdbewegingen. Die bezorgen duizenden jongeren elk weekend en elke zomer de tijd van hun leven. Het jeugdwerk is voor veel jongeren hun tweede thuis, een plek waar ze zich veilig voelen, vrienden maken en kunnen groeien. Het jeugdwerk haalt jongeren uit hun isolement, doet hen open bloeien en zet hen op weg naar hun eerste job.

Alle Antwerpse jongeren hebben recht op zo'n tweede thuis. Toch werd de laatste jaren bespaard op het jeugdwerk. Dat verminderde aanbod viel meer dan eens samen met meer incidenten en onveiligheid in de

buurt. Waarop het stadsbestuur dan weer reageerde met meer camera's en meer inzet van politie. Dat leidt tot een spiraal van wantrouwen. Die trend willen we ombuigen. Daarom investeren we volop in de verschillende vormen van jeugdwerk waar onze stad zo rijk aan is.

Het professionele jeugdwerk moet weer meer middelen krijgen. Om werkingen uit te breiden en om met jeugdwerkers de hulpvragen van jongeren te kunnen beantwoorden. Maar ook om werkingen op te starten in districten en buurten waar ze vandaag nog niet bestaan. Het vrijwillige jeugdwerk helpen we vooral met ondersteuning bij het vinden en vormen van hun ruggengraat: de vrijwilligers die zich dag in dag uit engageren voor hun jeugdbeweging. Maar we verlenen ook steun voor een degelijke infrastructuur voor de jeugdbewegingen.

ARMOEDE

Het jeugdwerk is een onmisbare schakel in de strijd tegen kansarmoede, maar die strijd heeft meer nodig dan alleen jeugdwerkers. Eén op de drie dak- en thuislozen in Antwerpen is minderjarig. Een kwart van onze jongeren geeft aan dat het thuis geen boeken heeft om als ontspanning te lezen. Te veel jongeren maken hun huiswerk op hun gsm, bij gebrek aan een computer of internet. Armoede is een van de belangrijkste bekommernissen van onze jongeren. Dat blijkt zowel uit de enquête van het Antwerps Jeugdsectoroverleg als uit De Grote Bevraging van de PVDA.

De aanpak van de kansarmoede onder jongeren begint bij het verbeteren van de situatie van hun ouders. Maar er zijn ook specifieke acties nodig, gericht op de jongeren zelf: een laagdrempelig aanbod voor sport, spel en cultuur en voor digitale diensten bijvoorbeeld. Of ondersteuning in het onderwijs en begeleiding bij het zoeken naar werk. Veroveren jongeren een positief toekomstperspectief, dan kunnen ze hun leven in handen nemen. We moeten koste wat het kost vermijden dat jongeren terechtkomen in een situatie zonder job of opleiding. Hier draagt ook de stad een verantwoordelijkheid.

RUIMTE

De Big Ask, zo heette de jongerenenquête van RedFox, de jongerenbeweging van de PVDA. Op de vraag hoe de stad leefbaarder te maken gaven de meeste jongeren aan: 'Meer parken en meer groene ruimte'. Dat moet ook een basispijler van goed jeugdbeleid zijn: meer groen en open ruimte, zeker in dichtbebouwde wijken. Om je vrienden te ontmoeten, te voetballen of gewoon in het gras te liggen, op wandelafstand van je thuis. Die openbare ruimte richten we zo in dat jongeren zich er thuis voelen en we conflicten tussen gebruikers vermijden. Onderzoek van het Antwerps Jeugdsectoroverleg wijst uit dat er extra aandacht nodig is voor de behoeften van meisjes. Een open aanbod van sport- en spelactiviteiten nodigt jongeren uit elkaar in die openbare ruimte te ontmoeten.

Verder kan de stad jongeren ook binnen meer plaats geven. Sportzalen zijn vandaag dikwijls volgeboekt. Maar er is ook nood om infrastructuur vrij te gebruiken. En die ligt er na sluitingstijd soms verlaten bij: sportzalen van scholen bijvoorbeeld, maar ook parkings. Met investeringen in conciërges en animatoren kunnen we die ruimtes openstellen en nieuw publiek domein creëren. Door naschoolse activiteiten aan te bieden in de schoolgebouwen zelf, verlagen we voor de leerlingen de drempel om deel te nemen.

ONTSPANNING

Voor jongeren moet de drempel naar sport en cultuur naar omlaag. Dat blijkt zowel uit De Grote Bevraging als uit de Big Ask. De kostprijs verlagen is hier onze eerste maatregel. Als gevolg van de besparingen moesten sport- en dansverenigingen hun lidgelden de laatste jaren verhogen. Om dat te vermijden verhogen we hun werkingsmiddelen. Maar de stad kan ook rechtstreeks tussenkomen als lidgelden een hoge financiële drempel vormen. Fitness is een populaire bezigheid en heel gezond als er een goede begeleiding is. Maar fitnesszalen zijn bijna volledig in handen van privé-uitbaters. Die hanteren vaak erg hoge prijzen. Met

de uitbouw van publieke fitnessruimtes en de plaatsing van fitnessstoestellen in de openbare ruimte kunnen jongeren goedkoop aan hun conditie werken. Ook dansen zit bij jongeren in de lift, zoals het succes van Let's go Urban toont.

De jeugddiensten moeten zelf ook hun drempel laag houden. De jeugddienst van Borgerhout maakte al zijn activiteiten gratis, schafte de inschrijving af en trok naar de pleinen waar jongeren zich ophouden. Zo vertienvoudigde de dienst het aantal bereikte jongeren. In het district Borgerhout kunnen jongeren vanaf 16 jaar een opleiding tot steward volgen om dan de zaken op 'hun' plein in goede banen te leiden. 'Plein Patrons', zo noemt men ze. Jongeren met verantwoordelijkheid en een doel voelen zich beter in hun vel én in hun wijk.